

Regiobeeld belangrijke stap in Zuid-Limburgse samenwerking

1 augustus 2023

Om de zorg voor iedereen toegankelijk te houden, moeten we de gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg verkleinen en zorg en ondersteuning slimmer organiseren. Samenwerking over domeinen heen is nodig om de complexe problemen aan te pakken. Het is niet voor niets dat zorg- en welzijnsorganisaties in Zuid-Limburg al jaren op lokaal, gemeentelijk en sub-regionaal niveau intensief samenwerken. Het regiobeeld Zuid-Limburg is een goede stap in een bredere samenwerking op Zuid-Limburgs niveau die met Trendbreuk Zuid-Limburg al in gang is gezet. Die bredere samenwerking is nodig voor meer slagkracht en om huidige samenwerkingen verder te helpen.

Bij het opstellen van dit regiobeeld zijn de volgende vertegenwoordigende partijen/allianties betrokken vanuit een bestuurlijke procesregiegroep regiobeeld Zuid-Limburg: CZ, VGZ, GGD Zuid-Limburg, Gemeenten Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen, MUMC+, Zuyderland MC, Mondriaan GGZ, Burgerkracht Limburg, Levanto, ZIO, Huisartsen OZL, MIK&PIW Groep, MeanderGroep, Envida, Mijnstreek Coalitie, Alliantie Santé, Trendbreuk.

“Armoede, eenzaamheid en gebrek aan zelfregie spelen een grote rol in het regiobeeld. Dat zijn thema’s die direct raken aan de leefomgeving van de inwoner. De oplossing voor deze thema’s

ligt in de wijk én in de samenwerking tussen zorg en het sociaal domein. Op het niveau van de wijk moet het gebeuren en op het niveau van de regio kunnen we ketenafspraken maken en randvoorwaarden zoals digitalisering regelen om bestaande samenwerkingen te versnellen.”

ESTHER VAN ENGELSHOVEN

Voorzitter Raad van Bestuur Huisartsen Oostelijk Zuid-Limburg

Uitdagingen in de regio

Het regiobeeld Zuid-Limburg geeft richting aan de verandering die nodig is om zorg toegankelijk te houden. Het laat zien waar de knelpunten in de regio liggen en waar je dus als regio aan moet werken.

“Het voorliggende regiobeeld is een goed vertrekpunt voor verdere verbreding. Want er is meer nodig dan inzet vanuit de sectoren zorg en gezondheid. Ik denk bijvoorbeeld aan het onderwijs, de arbeids-

markt en woningbouw. Ook voor deze sectoren is er een rol weggelegd in de film waarin we allemaal zitten. Al is de vergelijking met een langlopende tv-serie misschien beter. Een film is immers vrij snel afgelopen, terwijl dit traject een langere adem vraagt. Daarin zijn wat mij betreft de landelijk gestelde deadlines niet heilig. Ik zie die meer als tussenstations op ons traject.

Behalve dat ik ervoor pleit om de juiste partijen in de ‘serie’ te krijgen, vind ik een gezonde dosis realisme ook belangrijk: Wat kunnen en mogen we van elkaar verwachten? Ik was aangenaam verrast dat alle partijen de drive hebben, en dat ook hardop uitspreken, om het beter te maken voor de Zuid-Limburgse bevolking. En voor een aantal groepen in het bijzonder. Om dat voor elkaar te krijgen moeten we steeds de regionale opgave centraal durven stellen. Weg met het eigen belang! We doen dit immers in het belang van de burger, en niet van organisaties.”

FONS BOVENS

directeur GGD Zuid Limburg

“Met alleen cijfers doorgrond je de regio niet. Je hebt de input van mensen nodig die de uitdagingen en knelpunten in hun dagelijkse werk ervaren. Op basis van een brede sessie op 21 juni, waar meer dan

100 bestuurders en professionals uit zorg en welzijn bij aanwezig waren, en op basis van de achterbanraadpleging door bestuurders, zijn uit alle data vijf uitdagingen gekozen waar we samen de komende jaren de schouders onder gaan zetten.”

THEO KOKS

programmamanager a.i. vanuit Robuust

De vijf uitdagingen uit het regiobeeld Zuid-Limburg zijn:

1 GROTER WORDENDE KLOOF TUSSEN ZORGVRAAG EN ZORGAANBOD

2 FLINKE GEZONDHEIDSACHTERSTANDEN TEN OPZICHTE VAN DE REST VAN NEDERLAND

3 DOOR LAAG OPLEIDINGSNIVEAU, ARMOEDE, EENZAAMHEID, EN VERMINDERDE ZELFREGIE GROTE VERSCHILLEN TUSSEN WIJKEN, GEMEENTEN

4 HOOG ZORGGEBRUIK IN VERGELIJKING MET NEDERLAND

5 EEN (REGIONALE) INTEGRALE DOMEIN OVERSTIJGENDE AANPAK IS NOODZAAK

Het regiobeeld van Zuid-Limburg en de bijbehorende samenvatting zijn op 30 juni ingediend op www.dejuistezorgopdejuisteplek.nl.

Wil je snel een overzicht van de belangrijkste uitdagingen? Open dan [hier](#) het document 'Regiobeeld Zuid-Limburg': de belangrijkste uitdagingen in beeld'.

“Het regiobeeld bevestigt nog een keer hoe slecht de situatie in Zuid-Limburg is. Dat kunnen we alleen maar beter maken door over grenzen heen te stappen. De grenzen van organisaties,

van domeinen en gemeenten. Het is goed dat het sociaal domein nu betrokken is, want de oplossing voor veel problemen ligt in het voorliggend veld. De menselijke verbondenheid is kwijt en dat speelt een rol in de aanpak van al onze uitdagingen.”

RAYMOND CLEMENT

bestuurder MIK & PIW Groep

“Met het regiobeeld hebben we een gezamenlijk beeld van de regio gecreëerd en hiermee een bredere erkenning van en gedeelde verantwoordelijkheid voor de uitdagingen uit het regio-

beeld. De mentale gezondheid van de inwoners in Zuid-Limburg is niet alleen onze verantwoordelijkheid. Daar heb je huisartsen, het sociale domein, de zorgverzekeraar en de buger bij nodig. Niemand heeft alles in huis voor de oplossing. Een integrale domeinoverstijgende aanpak is noodzakelijk.”

JEAN-PAUL ESSERS

voorzitter Raad van Bestuur Mondriaan

“Wat uit het regiobeeld komt is niet per se nieuw. De samenwerking op Zuid-Limburs niveau wel. Een beweging die toch al was ingezet. In de korte tijd die er was, hebben bestuurders

van zorg- en welzijnspartijen in de regio zich maximaal ingezet. Ze zijn vanaf het begin meegenomen en ik voel dat er eigenaarschap en commitment is om samen te werken aan de uitdagingen die er zijn. Organisaties zijn bereid om naar hun eigen strategie te kijken en deze te veranderen voor het grotere goed, ook al gaat dat pijn doen.”

WIRO GRUISEN

manager regioregie CZ

“Het geschetste regiobeeld is een herkenbaar beeld, daarmee bevestigt het wat we al wisten. Dit gedeelde beeld gaat ons helpen om samen met andere partijen achterstanden in te lopen.

Want dit maakt eens te meer duidelijk dat we elkaar nodig hebben. Om daadwerkelijk de benodigde slagkracht te verkrijgen om veranderingen in gang te zetten is samenwerking tussen het sociaal domein en het medisch domein essentieel. Want als je het hebt over het bevorderen van gezondheid komen heel veel dingen samen; mee kunnen doen, ontmoeting, prettige woonwijken, groen, natuur, duurzaamheid, eigen regie en uiteraard hoort kwalitatief goede zorg daar ook bij. ”

LEON GEILEN

Wethouder gemeente Sittard-Geleen

Als het om gezondheid gaat scoort Zuid-Limburg slechter dan de rest van Nederland. Het gaat mij na aan het hart om dat te verbeteren! Samenwerking, innovatie en radicale verandering zijn de sleutel-

woorden. We zullen het écht anders moeten gaan doen om de zorg toegankelijk en duurzaam te houden. Een krachtig gezondheidsnetwerk op basis van vertrouwen en met respect voor ieders rol is daarbij essentieel. We zullen elkaar ook iets moeten gunnen om zorg effectiever, slimmer en efficiënter te organiseren en te bouwen aan een gezonde en vitale samenleving. Als zorgprofessionals, patiënten en inwoners zullen we daarbij moeten accepteren dat zorg in de toekomst op een andere manier wordt geleverd, bijvoorbeeld digitaal of op een andere locatie, thuis of misschien wel helemaal niet omdat het niet de beste oplossing is. Maar dat vergt wel een omslag in denken en doen.

HELEN MERTENS

voorzitter Raad van Bestuur Maastricht UMC+

Hoe nu verder?

De komende tijd staat in het teken van de verdere verdieping op het regio-beeld om beter te doorgronden hoe problemen zijn ontstaan. Die verdere verdieping is de basis om in de tweede helft van 2023 een gezamenlijk regioplan op te stellen. Hierin leggen de betrokken partijen vast waar ze aan gaan werken, op welke schaal en wat prioriteit heeft. Het regioplan moet op 1 januari 2024 ingediend te worden.

“De cijfers uit het regiobeeld kloppen, daar twijfel ik niet aan. Maar wil je naar een oplossing toe dan heb je de input van de inwoner nodig. Dat mis ik nu nog in het regiobeeld. Je kunt tegen

inwoners zeggen dat ze gezonder moeten leven, maar als je verder kijkt dan zie je dat eenzaamheid en hun leefomgeving zorgen voor die ongezonde leefstijl. Voor de hand liggende oplossingen die alleen gebaseerd zijn op cijfers werken dus niet. Het regioplan moeten we daarom samen met inwoners opstellen om die echte verandering te maken.”

HAN VON DEN HOFF

directeur-bestuurder Burgerkracht Limburg

“Envida heeft de afgelopen jaren geanticipeerd op ontwikkelingen in de (ouderen) zorg zoals de vergrijzing en de arbeidsmarkt. Mijn kompas is daarbij steeds gericht op de leefwereld en niet op de

stelselwereld, die bureaucratisch en ondermijnend kan zijn. Tegelijkertijd hebben we de stelselwereld nodig ter ondersteuning van veranderingen. Door WOZO, GALA en IZA hoeven we niet ineens heel andere dingen te gaan doen. Ik hoop wel dat deze akkoorden ons beter zullen faciliteren in de opgaven. Uiteindelijk willen we de burger bereiken. Niet met méér zorg, wel met betere zorg. Het zou mooi zijn als de burger over 2 à 3 jaar merkt dat hij beter wordt gefaciliteerd in zijn gezondheid, dat in acute situaties zorg snel geregeld is en dat organisaties goed met elkaar samenwerken.”

ROGER RUIJTERS

voorzitter raad van bestuur Envida

Vragen? Neem contact op met

Coördinerende zorgverzekeraar
CZ: Wiro Gruisen, Manager Regioregie
Wiro.gruisen@cz.nl
+31 6 22234942

Coördinerende gemeenten
GGD ZL (gedelegeerd): Fons Bovens, directeur
Fons.bovens@ggdz.nl
+31 88 8805534